

Onsøy & Gressvik menigheter

MENIGHETSBLAD

Nr. 4 – 2022 – Årgang 62

**PROFILEN:
LARS SIGVART
GRAN ANDERSEN**

side 4-5

**JULEHILSEN
FRA BISKOPEN**

side 6

**BEDEHUS I
ONSØY**

side 12-16

Onsøy & Gressvik menigheter

Kirketorget – felles telefonnummer for kirkene i Fredrikstad
69 95 98 00.

Åpent mandag-fredag kl 9 – 15.

Onsøy og Gressvik menighetskontor

Besøksadresse:

Nygaardsgaten 28, Fredrikstad
Postadresse: Postboks 1428,
1602 Fredrikstad

E-post:

post@fredrikstad.kirken.no

www.kirken.no/fredrikstad

www.kirken.no/gressvik

Gaver til bladet:

Vipps # 528745

Kontonummer 7877.08.77821

Menighetsbladets redaksjon:

Tom O. Olsen, Svein Andersen,
Hans Jacob Hermansen,
Heidi Kaspersen, Dag Sørmo
og Per André Hansen.

Forsidefoto:

Lisbeth Synnøve Hansen

Mal for design:

Enjoy Design AS

Trykk og oppsett:

Møklegaards Trykkeri AS

Trykk:

ca. 7050

Distribusjon:

Gressvik Røde Kors

Neste nummer kommer før påske.

Frist for innlevering av stoff er

20.02.2023.

DEN NORSKE KIRKE

MENIGHETENS ANSATTE

Sokneprest i Gressvik

Knut Ertzeid

Telefon: 69 95 98 43

E-post:

knuert@fredrikstad.kirken.no

Sokneprest i Onsøy

Lisa Holm Johansen

Telefon: 69 95 98 44

E-post:

lihojo@fredrikstad.kirken.no

Ny kapellan (vikar):

Chris Peattie

Telefon: 402 13 480

E-post:

chpe@fredrikstad.kirken.no

Daglig leder

Jan-Erik Amundsen

Telefon: 916 49 880

E-post:

janamu@fredrikstad.kirken.no

Undervisningsleder

Kåre Thunæs-Marthinsen

Telefon: 403 18 710

E-post:

karthu@fredrikstad.kirken.no

Menighetsarbeider

Frøydis Romarheim

Telefon: 479 09 478

E-post:

frorom@fredrikstad.kirken.no

Kantor i Gressvik

Ann Kristin Hauglid

Telefon: 414 49 398

E-post:

annk@fredrikstad.kirken.no

Kantor i Onsøy

Trine Ek

Telefon: 482 35 937

E-post:

trek@fredrikstad.kirken.no

Kirketjener

Ann Kristin Torp

Telefon: 959 69 012

Gressvik kirkegård

Raymond Granholt

Telefon: 916 68 764

Onsøy kirkegård

Trygve Meum

Telefon: 482 99 064

MENIGHETSINFORMASJON

Menighetsrådsleder i Gressvik:

Tom Olsen, tom.odvar@gmail.com, tlf. 918 98 704.

Menighetsrådsleder i Onsøy:

Svein Andersen, sveia@online.no, tlf. 950 47 875.

Stoff til bladet kan sendes til eiluls@fredrikstad.kirken.no.

MENIGHETSRAÅDSLEDEREN HAR ORDET

Tekst og foto: Tom O. Olsen – leder i Gressvik menighetsråd

MANGE HAR SIKKERT registrert at flere bedehus blir lagt ned og synes det er leit, men vi har fortsatt flere bedehus det er aktivitet på i Onsøy. I dette bladet presenterer vi tre av disse. Vi ser også på hvordan bedehusene og bedehuskulturen kom i gang.

Etter at vår tidligere domprost Kari Mangrud Alsvåg ble biskop, ble stillingen som domprost utlyst. Kåre Rune Hauge ble valgt og er nå på plass i Kirkens hus i Fredrikstad. Hauge kommer fra stillingen som prost i Østre Borgarsyssel prosti og har tidligere vært generalsekretær i Norges Kristelige student- og skoleungdomslag.

Stillingen som kapellan i Onsøy og Gressvik har vært utlyst tre ganger uten at vi har fått på plass en egnet kandidat. Nå har vi endelig funnet en løsning ved at Christopher Peattie går inn i et fast vikariat. Christopher har tidligere vært undervisningsleder i Kråkerøy og Borge. Han har også vikariert som kapellan i Borge.

Vi ønsker begge velkommen i prostiet og til våre menigheter.

Begge menigheten har satt i gang en innsamling for å øke aktivitetene i menighetene, 100 gir 100 har vi kalt dette. Om vi får hundre til å gi kr. 100,- hver mnd. vil det gi 120 000 kroner i økte inntekter. Dette vil komme godt med. Ønsker du å bli en fast giver kan du gå inn på våre nettsider og registrere deg, eller ta kontakt med vår daglig leder janamu@fredrikstad.kirken.no Du kan også kontakte en av oss i menighetsrådene.

Kirkene i Fredrikstad og også vårt eget menighetssenter på Gressviker er rammet av høye strømpriser. Vi hører fra andre steder i landet at kirker må stenge. Så dramatisk er det ikke i Fredrikstad, men Kirkevergen har satt ned varmen i kirkene til 19 grader og flere kapell er foreløpig stengt. Det arbeides også med andre tiltak for å få redusert strømforbruket, men effekten av dette kommer ikke i år. Fredrikstad kirkelige fellestråd, som er ansvarlig for kirkene og ansatte, har nå en anstrengt økonomi og enkelte ledige stillinger er utsatt til neste år. Dette gjelder også diakonstillingen i våre menigheter som har vært ledig etter at Ingunn Liseter sluttet i høst. Noen av disse oppgavene vil bli utført av andre diakoner i prostiet. Når det gjelder menighetssenteret på Gressvik, har vi søkt Lotteri- og stiftelsestilsynet om støtte og har fått midler som kommer godt med.

Vi går nå inn i adventstiden og et nytt kirkeår. Europa er i krig, matvareprisene stiger og strømprisen er skyhøy. Ikke alle vil oppleve denne julen som fredfull og god. I rike Norge hører vi om at barnefattigdommen stiger, og etterspørselen etter mat og nødvendige varer er økende. Vi har alle her et ansvar, og jeg oppfordrer alle som har anledning om å støtte de organisasjonene som jobber for å hjelpe mennesker i nød.

Til slutt vil jeg takke alle de dyktige medarbeiderne vi har i våre menigheter, og en stor takk til alle frivillige som bidrar til at vi kan ha en aktiv kirke. Sammen kan vi skape mer Himmel på jord.

Jeg ønsker dere alle en velsignet julehøytid og et godt nytt år.

**GI EN GAVE TIL
VÅRE MENIGHETER:**
GRESSVIK #10233   ONSØY # 10233
TAKK FOR GAVEN!

VIPPS TIL
MENIGHETSBLADET
#528745

LARS SIGVART GRAN ANDERSEN

Tekst og foto: Per André Hansen

NÅR ENGELSVIKEN BLIR nevnt, tenker vi kanskje først på fiskerhavna og fiskeindustrien. Noen tenker også på personer, og da er ikke navnet Lars Sigvart langt unna - blant kjente også kalt *Siggen*. Stedet inneholder selvsagt mye annet også, men denne gangen skal vi altså konsentrere oss om personen bak Engelsviken Canning AS. Det er umulig å skille helt mellom personen og bedriften han har nærmest levd i et helt liv. Derfor litt om bedriftsutviklingen før vi intervjuer ham.

Lars Andersen (oldefar til Lars Sigvart) startet med fiskehandel i 1867, deretter landhandel og bakeri i 1879 og etter hvert saltet fisk og fisk i lake. I 1901 gikk han i spissen for bygging av forsamlingshuset på Skontorp. I 1924 etableres Engelsviken Canning av sønnen Lars Sigvart - en bedrift som senere ble overtatt av hans sønn Erling Sigvart og en bror. I 1976 løser dagens profil inn de øvrige arvingene og kjøper samtidig Engelsviken Preserving som var etablert av en annen av oldefarens sønner. I 2003 bygger de en moderne fabrikk i Skagen for å komme innenfor EUs tollmurer. Uten den ville det vært nesten umulig å selge til Skandinavia og resten av EU. I 2011 avsluttes produksjonen i Engelsviken, og fabrikk fra 1925 rives i 2018 før dagens kombinerte nærings- og boligbygg reises. Familien utgir i desember 2021 boka «En historie om fiskeindustrien» v/Jens O. Simensen - faktisk en flott bok og viktig bidrag til Engelsvikens historie!

Hovedpersonen tar blidt i mot oss på sitt kontor i de nye lokalene på Engelsviken

Brygge. Vi innleder med at fiskeindustrien har vært en hjørnestein og vekstfaktor for dette lokalsamfunnet siden starten i 1867 og fram til i dag - og familien har vært på eiersiden hele tiden i fem generasjoner.

Hvordan har dette preget deg som person siden du har vært aktivt med «fra du ble født»?

- Har ikke fått tid til utdanning. Det var forventet at jeg skulle gå inn i bedriften. Det var en uforutsigbar bransje, og jeg ble tvunget til å se på muligheter hele tiden for at bedriften skulle overleve. Hardt arbeid og interesse for handel ble en naturlig del av livet og preger meg fortsatt. Samtidig har familien og stedstilhørigheten alltid vært viktig.

Tilbake til gründer og oldefar Lars Andersen. I boka som familien ga ut i fjor, går det tydelig fram at han ikke bare var dyktig, men også en person med et sosialt perspektiv på virksomheten sin.

Har dette vært en inspirasjon også for deg?

- Jeg har følt hele veien at vi har prøvd å videreføre hans ønske om å støtte opp om lokalsamfunnet på ulike måter.

Boka familien har utgitt er en fornøyelse å lese med mange humoristiske innslag, men det kommer tydelig fram at fiskeindustri er risikofyllt og krever hardt arbeid for å lykkes.

Har du noen gang angret på at du har brukt hele livet på dette?

➔ - Det kan jeg ikke si. Har aldri tenkt på et annet yrke. Har alltid likt å være aktiv med handel og kanskje også en viss risiko, men jeg har alltid hatt trua på framtida.

Enhver bedrift trenger jo til tider å gjøre store investeringer. I fiskebransjen vil tilgangen på gode råvarer variere sterkt med svingninger i fisket.

Blir du urolig fordi du ikke kan planlegge med stor grad av sikkerhet?

- I starten drev vi bare med ferskvare, og da var det veldig usikkert. Etter at vi fra 1976 også kjøpte frossen råvare, ble det lettere å planlegge driften, og da kunne vi være mindre urolige for morgendagen.

I boka leser vi at Lars Sigvart i alle år har sovet rundt 6 timer og jobbet mye av den resterende delen av døgnet. Tyder dette på at han rett og slett elsker jobben sin? Vi spør:

Hva er det som er drivkraften din?

- Jeg er veldig interessert i det jeg jobber med. Jeg trives godt med en ferie, men jeg synes det er veldig godt å komme hjem til jobben igjen. Det sier vel kanskje det meste.

Vi leser også i boka at uansett hvor mye han jobber, så er han alltid hjemme til middag kl.16. Vi forsøker et dristig spørsmål:

Skyldes det et stort hjerte for familien din - eller har du en streng kone som forlanger at du stiller punktlig til middag?

- Det er jo kort avstand mellom fabrikk og hjem, og spise må man jo. Da er det fint å kunne være sammen med familien rundt middagsbordet.

Har du fått tid til noen hobbyer når du har brukt så mye tid på jobb?

- Har sparket fotball på Lervik i mange år og var også håndballtrener da jentene var aktive. Var også ivrig med jakt i noen år. I dag er jeg «idrettsidiot» når det gjelder TV-titting, men får også tid til egentrening hver dag.

Er det noe du har hatt lyst til, men som du føler du har måttet ofre til fordel for det vi må kalle livsverket ditt? Svaret kommer kontant: -Nei!

Hvis du ser tilbake fra du startet som 15-åring og fram til i dag. Hva er du mest takknemlig for, og hva ville du eventuelt gjort annerledes?

- Er veldig glad for at vi har klart å få til det vi har satt oss som mål både mht bedriften og hvordan den har bidratt til utviklingen av stedet.

Vi takker høflig for en hyggelig intervjuprat og våger ikke spørre hvor lenge 75-åringen har tenkt å jobbe (er fortsatt daglig leder, mens datter Marianne er ansvarlig for markedsføring og salg). Kanskje han ikke skiller mellom jobb og fritid, men har stor glede av å skape noe hele tiden og være en som viderefører det tre generasjoner før ham har lagt ned av arbeid? Vi lar spørsmålet henge usagt.

Er du bruker av høreapparater og trenger service på disse kan vi hjelpe deg. Vi utfører små reoperasjoner og rens i bukkiken. Vi bytter domer, lydslanger, tynnslanger og filter for deg. Vi har har rensmidler for daglig vedlikehold og hørselshjelpemidler i butikk.

ONSYN SYNSENTER

Gressvik torg 22, 1621 Gressvik • 69 33 17 23 • butikk@onsyn.no

"Vi hjelper deg med både syn og hørsel!" Bestill gjerne time på www.onsyn.no

BISKOPENS JULEHILSEN: JULEANDAKT

Tekst: Kari Mangrud Alvsvåg, biskop i Borg

JEG LIKER SÅ godt å vandre gatelangs i desember. Lysene som er tent i vinduene gir meg det jeg ofte lengter etter på denne tiden av året: Julestemning. Den søtlige og forventningsfulle følelsen av at noe godt er i vente. Iblant siver lukten av pepperkaker ut fra et åpent kjøkkenvindu. Da kan jeg kjenne hvordan barnet i meg kroer seg, og nærmest maler som en katt. Å, kunne jeg bare bli barn igjen!

I år tenker jeg ekstra mye på alle barn som ikke møter julen med en forventning om noe godt. Barn som gruer seg, fordi de vet at deres voksne drikker mer enn ellers i julen. Fest og julestemning er ikke ord som bærer med seg gode følelser, men ubehag og frykt. Og jeg tenker på barn som lever i hjem der det ikke er nok penger til å lage den julen man ønsker. Vi vet at mange av oss strever ekstra med det nå. Økte utgifter av alle slag gjør at det er vanskeligere enn på mange år å handle inn julemat og julegaver.

I Ukraina og i andre krigsrammede land er muligheten for å feire jul avhengig av aggresjonsnivået i krigen. Vil det bli julefred? Slik noen soldater i skyttergravene under første verdenskrig selv valgte å ta en pause fra krigen og møtes i «ingenmannsland» til fredelig utveksling av gaver? Det fortelles at den korte freden ble innledet av at soldatene begynte å synge julesanger til hverandre fra skyttergravene: Glade jul, hellige jul... Tenk om det kunne blitt julefred på jord!

Frykten for krig er med å prege livsfølelsen til mange av oss. De voldssomme rapportene fra katastrofer forårsaket av klimaendringene gjør mange redde for fremtiden. Kraftkrisen og inflasjonen likeså.

Det kan synes absurd å oppsøke julestemning midt i alt dette. Men jeg gjør det likevel. Fordi jeg trenger det. Jeg trenger en pause fra alt som skremmer og som skaper uro. Jeg får styrke av å oppleve at det gode finnes, og er like nært som et lys i et vindu eller duften av nystekte pepperkaker. Jeg tror soldatene i skyttergravene opplevde det samme. At når noe godt finner veien til oss og til våre hjerter, styrkes troen på at det onde ikke skal vinne. At mørket aldri skal overvinne lyset. Og slik får vi ny kraft til å tro på

morgendagen og kjempe for at den skal bli god.

Midt i mørkeste natten ble verdens lys, Jesus Kristus, født i en stall i Betlehem. Det var ikke mye julestemning der. Det var dyr som skubbet mot hverandre, lukt av møkk og svette, og på alle måter kummerlige forhold å starte et liv i. Men det skjedde likevel. Gud ble en av oss den natten. Vi trenger ikke frykte at Gud har forlatt oss når kriser truer og livet ser umulig ut. Nei, vi kan lytte til julefortellingens budskap om at Gud kommer til oss, midt i det mørke og vanskelige, og blir hos oss. Mørket skal aldri overvinne lyset. Det er det som er julestemningens uttømmelige kilde.

Så kan vi mennesker tenne lys og skape julestemning for hverandre. Noen ganger trenger vi å ta imot fra andre fordi vi selv ikke har noe å gi. Andre ganger kan vi gi og dele av vårt, for at en som trenger det skal ha litt mer å lage jul av. Vi bærer hverandres liv i våre hender. La oss se hverandre og dele med hverandre, og være hos hverandre slik Gud er hos oss. Da kan julestemningen få vinger og varme mange menneskers skjelvende hjerter.

*Nå tennes tusen julelys.
Det stråler rundt vår jord,
og himlens stjerner blinker ned
til liten og til stor.*

*Og over land og by i kveld
går julens glade bud
om han som fødtes i en stall,
vår Frelser og vår Gud.*

*Du stjerne over Betlehem,
send dine stråler ned,
og minn oss om at julens bud
er kjærlighet og fred.*

*Til hvert et fattig hjerte send
et lysstreif ifra sky,
så finner det den rette vei,
og det blir jul på ny.*

T & M: E. Köhler

50-ÅRSKONFIRMANTER I ONSØY DELTOK PÅ GUDSTJENESTEN I ONSØY KIRKE 23. OKTOBER

NY KAPELLAN I ONSØY OG GRESSVIK MENIGHETER:

Tekst: Christopher Brian Peattie

DET ER ALLTID så fint med en ny start, og jeg gleder meg til å begynne som kapellan hos dere. Jeg har hørt fra mange som hører til Gressvik og Onsøy menigheter at de er veldig glad i menighetene sine, og at de har en sterk tilhørighet til kirken.

Nå litt om meg selv. Mitt navn er Christopher Peattie, og jeg er 47 år gammel. Jeg og min lille familie bor på Østsiden, på Nabbetorp. Der trives vi svært godt! Jeg er opprinnelig canadisk og har vokst opp med skog og fjell. Jeg er veldig glad i natur, og jeg elsker «the great outdoors». Jeg er glad i musikk, og jeg spiller både gitar og piano. Mat og matlaging er også et kjerneområde i mitt liv.

Jeg er mest opptatt av at folk skal se sitt liv som en del av en større fortelling. Jeg ønsker at alle skal

vite at de har en regnbue over livet. I Bibelen er regnbuen et fredssymbol knyttet til Guds nåde og håp for fremtiden og for alle mennesker. Regnbuen er også et symbol på mangfold og likeverd. Når det gjelder tro og kirken, så betyr det at vi kan leve vårt liv omsluttet av Guds uendelige og ubegripelige nåde og kjærlighet. Vi er unike, og Gud har skapt oss slik som vi er.

Jeg ser frem til å bli bedre kjent med dere.

Hilsen Christopher Brian Peattie

NORSKE HELGENER

Tekst og bilder er funnet på Wikipedia og er redigert for presentasjon i menighetsbladet av Hans Jakob Hermansen

I vår serie om norske helgener skal vi denne gang presentere Den hellige Thorlak Thorhallsson. Han ble født på Island i 1133. Island var fra tidlig vikingtid og frem til midddelalderen regnet som en del av Norge, og derfor er også den islandske helgenen Thorlag historisk sett på som en norsk helgen.

Skytshelgen for Island.

DEN HELLIGE THORLAK (1133-1193)

Foreldrene hans var fattige, men de var av høvdingslekt og i nær slekt med innflytelsesrike familier både på Island og i Norge.

Island ble kolonisert fra Norge og Irland, og irske munkerevangeliserte landet på 700-tallet. Kristendommen ble innført ved lov i år 1000 som et resultat av en avtale mellom hedninger og kristne etter et bittert møte i Alltinget.

Med en slik begynnelse var det ikke overraskende at Island ikke straks fullt og helt gikk over til den nyeste kristne tenkningen og praksisen som var andre steder i den kristne verden.

Men kristentroen hadde slik fremgang at øya ble delt i to bispedømmer. Skálholt i sør ble opprettet i 1056 og Hólar i nord rundt 1106. I 1152 ble begge bispedømmene underlagt det nyopprettede erkebispedømmet Nidaros (Trondhjem) i Norge.

Thorlak ble så langt kildene sier presteviet sommeren 1152, da var han bare nitten år gammel. Deretter tjente han som prest. Den svært unge presten dro som tyveåring ut for å studere (ca 1153-59), først i Paris. Der ble han innført i en kirkelig praksis som ennå ikke var nådd til Island og som blant annet omfattet sølibat for prester. I Paris studerte også flere

senere ledere av kirken i Norge, for eksempel de to erkebiskopene Eystein Erlendsson (1161-88) og Eirik Ivarsson (1189-1205). Fra Paris dro Thorlak for å fullføre studiene i Lincoln i England, som i likhet med Paris var et berømt senter for lærdom på 1100-tallet.

Da Thorlak kom tilbake til Island i 1161, levde han først sammen med sine slektninger noen vintre. Hans slektninger og venner oppfordret ham til å gifte seg med en rik enke. Han dro da også dit sammen med dem, men i drømme kom det til ham en mann i fornemme klær som sa at han ikke skulle gifte seg. Da Thorlak våknet, overrasket han sine venner med å avslå ekteskap med enken, og han fant seg heller aldri noen hustru senere og valgte å leve i sølibat. På denne tiden var sølibat ikke etablert på Island, og bare i begrenset grad i nabolandene.

Thorlak var svært knyttet til sin mor og søstre, som stelte huset for ham. Hans livsstil skilte seg fra mange andre islandske prester i hans samtid, disse var ofte gift og eide også ofte sine egne kirker.

I 1168 grunnla Thorlak det første augustinerklosteret på Island, på en stor gård sørøst for Reykjavik. Han ble klosterets første prior. I 1172 ble han viet til klosterets abbed. I denne perioden begynte de tidligste tegn på hans hellighet å vise seg. Under hans ledelse blomstret klosteret, og mange ble munkere i klosteret, både islendinger og til og med utlendinger. Som biskop grunnla også Thorlak det første kvinneklosteret på Island. Erkebiskop Eystein Erlendsson av Nidaros (1161-88) ba islendingene om å velge ny biskop. På Alltinget i 1174 ble Thorlak valgt. Han ble med dette den sjettede biskopen av Skálholt.

➔ Thorlak overtok administrasjonen av embetet i 1175, men han ble ikke bispeviet før den 28. februar 1176. På den tiden var det en konflikt mellom Island og Norge, så først sommeren 1177 dro han til Norge for å bli bispeviet. Han ble trolig bispeviet i Nidaros (Trondhjem) den 2. juli 1178 av erkebiskop Eystein som satte Thorlak høyt.

Tilbake på Island skal Thorlak ha hatt med seg brev fra erkebiskopen, hvor han blant annet ble bemyndiget til å overta eierretten over de islandske privatkirkene. Thorlak ville styrke den kirkelige makt på Island og kjempet for økonomisk uavhengighet for Kirken, så han forbød legfolk å utnevne prester til disse kirkene. Dette førte til bitter strid mellom Thorlak og noen av de mest innflytelsesrike mennene på øya, inkludert hans egne slektninger. Det oppsto spente situasjoner ved kirkedørene, og det ble sagt at da en rik landeier som hadde bygd en ny kirke, fikk beskjed om at den måtte overleveres til biskopen, sa han at han heller ville bruke den til stall.

Biskop Thorlak ble ansett for å være hengiven og oppriktig i sin tro. Han var standhaftig og handlekraftig, men beskjeden, og han viste stor omsorg for de dårligst stilte. Han var ikke ansett for å være flott og elegant, hans styrke lå i kunnskap, fornuft og en hederlig levemåte. Han var en innflytelsesrik åndelig veileder.

Thorlak hadde hele livet en svak helse. Han planla å gå av som biskop og trekke seg tilbake til sitt kloster i Thykkvibær, men før han rakk å gjøre det, døde han den 23. desember 1193 seksti år gammel. Snart etter begynte man å anse ham for hellig, først på Nord-Island, og herfra ble det lagt press på å få ham anerkjent som helgen. Både på Island og utenfor begynte man å påkalle ham, for folket trodde på hans kraft.

I lovretten på Alltinget (Alþing) på Thingvellir, som inkluderte biskoper og presteskap, bekjentgjorde biskop Páll i 1198 at det var tillatt å

påkalle biskop Thorlak. Han var med den første islandske helgenen.

En pavelig helligkåring av Thorlákr har aldri funnet sted, og det skulle ta nesten 800 år før den lokale saligkåringen fikk en offisiell pavelig annerkjennelse. Det skjedde da pave Johannes Paul II (1978-2005) den 14. januar 1984 stadfestet hans hellighet ved å utrope den hellige Thorlak til Islands skytshelgen.

Bilde fra Vestveggen på Nidarosdomen.

Av Thorlaks mirakler handler enkelte om Norge, og han har kanskje vært ikke så lite dyrket også hos oss.

Thorlaks biografi ble skrevet i det første tiåret på 1200-tallet av en benediktinermunk. Thorláks saga regnes som historisk pålitelig og gir et folkelig og nært bilde av Thorlak.

Det ble laget et rikt utsmykket skrin for å oppbevare Thorlaks relikvier (skjelett). Det ble regnet som den største helligdommen på Island og trakk pilegrimer til seg fra fjern og nær. Thorláks minnedag er 23. desember og er avmerket på den norske primstaven, og ble gjerne kalt Tollesmesse .

Han ble dyrket som helgen langt ut over Island, slik som i Norge, Danmark, Sverige, England, Skottland og Tyskland. Mange kirker i Norge var viet til ham. I universitetskapellet i Lincoln i England er det et glassmaleri av Thorlákr mellom bilder av engelske helgener, og det viser at han også var en kjent helgen i England.

Det er sagt at den islandske kirken på 1100-tallet hadde et stort behov for en egen helgen. Pilegrimer fra store deler av Europa var forlenget begynt å valfarte til Olav den Helliges skrin i Trondhjem, og ved å få sin egen helgen håpet de kanskje å kanalisere noe av pilegrimsstrømmen dit.

Thorlak er den eneste offisielle islandske helgenen.

EN JULEFORTELLING

— *Tekst: Heidi Kaspersen*

Så er vi der igjen: jula!

ELLER RETTERE SAGT, den nærmer seg med stormskritt! Etter hvert som jeg drar på åra som det heter, nærmer den seg fortore for hvert år. Plutselig så er den her liksom, jula. Den dukket opp i bevisstheten min i midten av oktober – brått var det julepynt på Europris der sommervarene stod i går!

Barnekoret synger at det er den hellige time, Maria gikk i torneskog, og at barnet ligger og sover, så det burde ikke komme som noen overraskelse, men gjør det likevel.

Men overraskelser hører jula til.

En jul for lenge siden overrasket jeg meg selv noe voldsomt. Jeg overrasket menigheten også. Når jeg legger til at jeg jobber som organist, er det ikke nødvendigvis noen god kombo.

Stikkord for videre forståelse: Stappfull kirke, barnekor, lysprosesjoner, stivpynta menighet, forventninger, lys som skulle være av og lys som for all del ikke skulle være av, glatte trapper og Jesus skulle vært på plass i krybba! Masse spente mennesker og etter hvert langt over lovlig fullt på galleriet. Fersk organist med puls i 400 og høye ambisjoner, redsel for å spille feil og ikke være god nok hører også til.

Jeg hadde øvd! Jula kommer ikke overraskende på det viset! Dette blir litt for de spesielt interesserte, men jeg hadde planlagt i detalj hvilke vers av hvilke sanger som skulle spilles slik og sånn. Piano til barnekoret, orgel til salmene - registertrekk ut her og inn der, og kun pedal på forspillet og Glade jul med nyskrevet sats fra en god kollega, og Jeg er så glad hver julekveld fra boka til Hovland, noter

➔ her og kopier der - og til sist; Deilig er jorden!
Med den fantastiske satsen jeg fant i arkivet fra gamle organisten, og der skulle det være fullt orgel og jubel og brus!

Tiden var slagen - lysprosjon kom inn - Jesus var funnet og plassert i krybben - juletreet var tent og adventsstaken slukket, og da vi var midt i Glade jul, kommer det enda en familie på galleriet! De havner nesten på fanget mitt, så trangt var det, de var fra langt oppi Norge et sted og hadde aldri vært i denne kirken før og syntes alt var overmåte interessant.

Jeg skal ikke skylde på dem, men gjør det vel likevel - de var en type mennesker som liksom er overalt! Pulsene steg, arket med alle «ut og inn her og der» deisa i bakken, og panikken tok organisten, og Glade Jul ble ikke helt som komponisten hadde skrevet den, men det var fortsatt Glade jul. De nye menneskene smilte forståelsesfullt «en liten spillefeil gjør ingenting-smil» .Jeg smiler tilbake, men tusen tanker bygger seg opp på innsiden. Panikken begynner derimot å bli seriøst synlig på utsiden av organisten. Flere forståelsesfulle smil sendes min vei. Nå sitter de 10 cm unna kjennes det som, og ser hva jeg skulle ha spilt - tenker jeg.

«Vi reiser oss og synger Deilig er jorden» sier presten. Nå gjelder det. Arket med ut og inn her og der er på plass igjen, og vi durer i gang. Pulsene nærmer seg fare for liv og helse, jorden snurrer forttere og forttere, og fingrene glir på tangentene, og DER kom det en tone feil ja, panikken stiger enda litt, orgelet registreres om til litt sterkere. Hodet er nå fullstendig frakoblet kroppen, beina og armene spiller

ikke samme melodi, det ligner definitivt ikke Deilig er jorden lenger, og nå svimer jeg snart av! Hele salmen stopper opp! Jeg liksom kjenner at hele kirken snur seg og lurere på hva i alle dager jeg driver med der oppe!! Orgelsatsen til gamleorganisten bare gled ut av bevisstheten, videre registreringer på orgelet likeså. Her gjelder det å komme seg gjennom siste verset! Amen og god jul og postludium som om ingenting var hendt!

På vei hjem tenker jeg at det nå blir en ny tidsregning, altså teller vi per nå 15 år, 11 måneder og tre uker siden Heidi spilte feil på Deilig er jorden i Torsnes kirke.

Jeg tenkte at alle snakket om det, på vei hjem, under middagen, under pakkeutdelingen, og ikke minst på kirketrappa 1.juledag.

Alle sa: Du er ikke god nok, du skulle ha øvd mer, dette kan du ikke, og alle ser at du bruker beina feil. Fellesnevneren var at det var noe feil med meg, og det hadde alle i kirken visst lenge.

Jeg spiller fortsatt i Torsnes, Deilig er jorden kommer også i år. Satsen til gamleorganisten er brukt med hell flere ganger. Barnekoret er blitt voksne og jeg med dem. Jeg spiller fortsatt feil, men dør ikke helt av det lenger. Det kalles muligens erfaring, jeg vet ikke.

Poenget er at jula handler om noe annet enn meg. Jula handler om å finne Jesus – som barn og som «Veldig Gud, Ewig Far og Fredsfyrste»!

God jul!

SLEVIK ELEKTRISKE AS
på Ørebekk

Tlf. 69 32 66 66

Elon Fredrikstad

REGISTRENT EINSTALLATØR

BEDEHUS OG BEDEHUS-KULTUR I ONSØY

HVORDAN BEGYNTE DET OG HVORFOR?

— Tekst og foto: Tom Odvar Olsen

PÅ DET MESTE var det 13 bedehus rundt om i Onsøy. Tar vi med forsamlingshus utenfor den norske kirke, var det enda flere. Det første bedehuset, Gressvik bedehus, ble bygget i 1869 og er det eldste bedehuset i Onsøy. Misjonsforeningen som fikk bedehuset bygget, ble stiftet på Hurrød 20. november i 1865, og som det står i foreningens første protokoll: *Efterad der var fremholdt Hedningernes Nød og flere Gudsord, som omtalte de Kristnes Pligt til at antage sig Hedningernes nød, saa stiftede man en Misjonsforening i Onsøy med en bestyrelse af 3 medlemmer.* Disse ordene forteller litt om engasjementet på den tiden.

For å forstå hva som skjedde, kan det være greit å se litt tilbake i historien. Luther (1483-1546) brøt med Den katolske kirke hvor paven var overhode og bestemte. Han var opptatt av at Bibelen skulle kunne leses på den enkeltes språk og oversatte Bibelen fra gresk og hebraisk til tysk. Tidligere var det å lese i Bibelen forbeholdt prestene. Det

var nå viktig at alle skulle lære seg å lese i Bibelen. I slutten av 1600 - og utover på 1700 - tallet fikk vi opplysningstiden som hadde som motto: *Ha mot til å stole på egen forstand.* På slutten av 1600-tallet ble den protestantiske kristendommen innhentet av sin egen fortid som en vekkellesbevegelse. Den protestantiske kristendommen hadde tidligere vært radikal og hadde i sin tid krevd allment prestedømme, der alle kunne tolke Bibelen og var en mer personlig religion. Nå hadde den protestantiske kirken etablert seg som statskirker, hvor kongen bestemte og prestene var kongens menn. Kravene ble stilt på nytt, man ønsket en mer opplevd og personlig kristendom.

Jean Calvin (1509-1564) var også en viktig protestantisk reformator. Fromhet, inderlighet og nøysomhet var sentrale verdier for denne religiøse retningen. I Tyskland fikk disse idealene en sterk tilslutning, og man snakket om en ny bevegelse, pietismen. Pietismen var en mild form for kalvinisme med særlig

➔ vektlegging av omvendelsen og det personlige, individuelle forholdet til Gud. Pietistene var også opptatt av hjelpearbeid og misjonering blant ikke-kristne. Dette var en kristendom som ikke passet helt inn i den etablerte kirken, men passet best i mindre grupper og gjerne privat.

Hans Nilsen Hauge (1771-1824) og haugianismen kan vi si var et resultat av denne tenkningen. Vi har ikke tid her å ta for oss Hauges virke, men han stod opp mot datidens prester og holdt egne møter utenfor kirken som da ikke var lovlig i henhold til Konventikkelpakaten. Det var en forordning utstedt av kong Christian den 6. som forbød lekpredikanter å arrangere egne møter uten prestenes godkjennelse. Som kjent ble Hauge dømt etter denne loven i 1814. Denne loven ble opphevet i 1842, og i 1845 kom så Dissenterloven som åpnet for at alle kristne grupper kunne etablere seg i Norge. Samtidig med den store vekkelsen som utgikk fra Hans Nilsen Hauge, ble også Norge løst fra Danmark i 1814. Vi fikk da et nasjonalt kirkestyre og etter hvert egen kirkelovgivning. Haugianerne og andre kristne grupper fortsatte å samle seg privat, og Konventikkelpakaten ble mindre håndhevet. Etter hvert ble det behov for å organisere seg, og i 1842 ble Det norske Misjonsselskap etablert.

Et annet navn det vil være riktig å trekke frem som fikk stor betydning for kristenlivet i Norge fremover, er professor Gisle Johnsen (1822-1894). Han ble i 1849 lektor ved universitetet i Oslo og i 1860 ble han ansatt som professor, først i systematisk teologi og dogmehistorie, i 1875 i kirkehistorie. Som forkynner var han konservativ pietist og advarte mot tidens vantro og politiske radikalisme. I 1855 stiftet han Cristiania Indremissionsforening (i dag Kirkens bymisjon), og i 1868 stiftet han Den norske Lutherstiftelse som senere ble Det norske Lutherske Indremisjonsselskap, i dag Normisjon. Han var også utgiver av flere tidsskrifter. Flere av studentene som utdannet seg til prester på den tiden, ble påvirket av Gisle Johnsen, og det fikk stor betydning for hvordan Den norske kirke også utviklet seg utover på 1800 tallet.

Etter hvert som alle misjonsorganisasjonene etablerte seg rundt i landet, først i private hjem, ble det behov for forsamlingshus. Vi må huske på at det var en tid med dårlig transport- og kommunikasjonsforhold, og bedehuset kunne ikke ligge lenger unna at man kunne gå. De fleste prestene var positive og støttet som regel bygging av bedehusene. På bedehuset kunne alle få lov til å lede møter, og de lærte å ta ordet i en forsamling, også de som hadde liten utdanning. I kirken var det fortsatt prestene som lokalt bestemte og var embedsmenn. Lov om menighetsråd kom ikke før i 1920 hvor den menige mann var med på å bestemme.

De senere årene har mange av bedehusene blitt lagt ned eller solgt. Grunnene til det er mange, men en ting er at samfunnet og hvordan vi lever livene våre har blitt endret. Før var som regel mor hjemme, og kvinnene var ivrig med i misjonsforeningene. I dag, når begge to jobber, blir fritiden knapp, og man prioriterer tid sammen med barna. Møtene på bedehuset var kanskje heller ikke tilpasset barnefamilie. Vi har fått bedre mulighet til å forflytte oss og kan søke opp større forsamlinger som også legger til rette for hele familien. På Gressvik har menighetssenteret tatt over mye av aktivitetene som før var på bedehusene, og på Solbukta har man etablert et fellesskap som også er tilpasset flere aldersgrupper.

I alle år har de som gikk på bedehuset, også vært viktige støttespillere i kirken. Det er de fortsatt, men vi kan også se at flere forsamlinger danner sitt eget kirkesamfunn, spesielt i de større byene. Den norske kirke er nå fristilt fra staten, men skal etter grunnloven fortsatt være folkekirken, en kirke for hele folket. Kirken står sterkt i Norge og er til stede over hele landet der folk bor. I Onsøy er det ca. 13.000 medlemmer. Kirken har flere steder tatt over det som skjedde på bedehusene, og her kan vi nevne barne-ungdomsarbeid, korvirksomhet og treff for voksne m.m. Til dette arbeidet trengs det, som tidligere, fortsatt engasjerte frivillige som brenner for å gjøre evangeliet kjent for alle.

Kilder: Store norske leksikon
Bedehus i Østfold v/ Kai Ørebech

KJÆRRE MISJONSHUS

Tekst: Svein Andersen i samtale med Hans Ivar Edvardsen

KJÆRRE MISJONSHUS BLE bygd i 1949, og det er Fellesforeningen for Normisjon og Misjonssambandet som er eiere av huset.

Aktiviteten på bedehuset består blant annet av møter omtrent hver 14. dag.

Møtene foregår programmessig med møter annenhver gang på Skontorp og Kjærre. Det er bibeltimer og vanlige møter der fokus er å samle inn penger. Pengene går ofte videre til organisasjonene. For øyeblikket er det fokus på «Prosjekt Fredrikstad», et prosjekt som arbeider for å nå ungdommen og engasjere dem. Ett bedehus i distriktet er solgt, og noe av pengene skal brukes på ungdom. En fra Normisjonskontoret i Østfold er koordinator og fordeler midlene.

Den fremtidsrettede virksomheten er å nå ungdommen.

Lokalene på Kjærre inneholder også barnehage. Det startet med «lekeskole». Etter noen år, ble det startet vanlig barnehage. Nå drives barnehagen av NLM-barnehagene (Norsk Luthersk Misjonssamband). De tok over i 2016. Medlemmene i misjonsforeningen støtter også opp om dette arbeidet. Det arrangeres grillfest og basar der barna er i fokus.

Gutte- og jentelaget på Kjærre hadde god oppslutning og stor aktivitet. Det er fortsatt en ungdomsgruppe samlet første mandag i måneden. I tillegg til «mekking» av moped og andre aktiviteter, samles ungdommen til en andakt i møtesalen. Ofte kan det være 10-15 ungdommer samlet.

Vintertur til Veslestølen i Hallingdal har vært et populært tiltak for denne aldersgruppa. En ny aktivitet har «blomstret» opp. En gang i måneden samles en flokk til felles lunsj-treff. Hver 3. tirsdag i måneden klokka 12.00, kan så mange som 40 personer komme på disse møtene. Her er det mat og prat og fokus på et godt sosialt samvær.

Av tiltak som kunne vært ønskelig i tiden fremover, er å få i gang hobbygruppa for voksne igjen, for vi opplever å få en del spørsmål fra noen som tidligere var trofaste på den. Det er på tenkestadiet.

Bedehuset er blitt påbygd og restaurert flere ganger, og senest rundt år 2000 ble huset totalrenovert. Huset fremstår i dag som hensiktsmessig, moderne og godt vedlikeholdt. Bedehuset egner seg godt som selskapslokale, og det er stadig utleie der. Hovedsaken er, imidlertid, å bringe budskapet om Jesus ut til barn, unge og voksne i området, og det er et håp om at bedehuset kan være en pådriver i så henseende.

SKONTORP BEDEHUS

— Tekst: Svein Andersen i samtale med Tormod Gaustad

SKONTORP BEDEHUS BLE bygd i 1902. Til 100-års jubileet i 2002 ble bygningen totalrenovert, og bygningen fremstår i dag som moderne og godt vedlikeholdt. Det er en fast dugnadsgjeng som besørger vedlikeholdet.

Bedehuset er en egen stiftelse, et “Forenings-hjem” - altså ikke tilknyttet en bestemt organisasjon. Totalt var det 8 forskjellige misjonsorganisasjoner som var brukere av bygget.

Aktiviteten som foregår i bygningen nå er stor.

Sjømannsmisjonen og Normisjon/Misjons-sambandet har sine møter der. Det er også bønnegruppe og hobbygruppe som har sine møter der. I tillegg har Solkoret sine sangøvelser på Skontorp.

Babysang og Småbarnsang har sine treff og sangøvelser på Skontorp, og «Etter Skoletid» med ca 30 elever fra 1. til 4. klasse møtes hver tirsdag, men det er også aktiviteter andre steder. «Etter Skoletid» benytter også

Prekestolen står der fortsatt. Den ble laget av Jens Gaustad til åpningen i 1902.

ofte lavvoen som er bygd i Skontorpskogen. Lavvoen utgjør et fint tilskudd til lokalene på bedehuset. Alt i alt er det stor aktivitet i bygget.

Skontorp bedehus har en stabil brukermasse. I alle organisasjoner kan vi finne det samme ønsket: Vi skulle gjerne hatt flere ungdommer med i styre og stell. Rekruttering er viktig, men i mange tilfeller også vanskelig.

På spørsmål om det er planer for utvidelse av tilbudet til brukerne av huset, kommer et lite ønske om å få til en sanggruppe eller kor for barn og evt. ungdom. I tillegg kunne det vært ønskelig med en «hobbygruppe» for mannfolk. En turgruppe / ganggruppe kunne også vært fint å få til, men initiativtakere er velkomne for å danne slike grupper.

Skontorp Bedehus er godt egnet for utleie til forskjellige feiringer. Bursdager, dåp og konfirmasjon egner det seg godt å feire der. Moderne kjøkken med kjølerom er på plass, og i salene er det lagt opp nytt lydanlegg og projektoropplegg. Alt moderne og automatisk drevet.

Huset er åpent for alle innenfor reglementet, så det er bare å ta kontakt dersom du ville ønske å arrangere noe blant venner og familie. På bedehusets hjemmeside: skontorpbetehus.no finnes mer informasjon og bilder og mulighet for å søke om å leie lokalet til ulike arrangement.

GRESSVIK MISJONSHUS

Tekst og foto: Jan Nicolaysen

GRESSVIK MISJONSHUS LIGGER i Haugefjellveien 10 på Gressvik. Huset eies av Gressvik Normisjon.

Folk som går forbi lurer vel kanskje på om det er noe aktivitet på dette huset. Tidligere var det stor aktivitet her. Det var søndagskole, ungdomsarbeid, yngres avdeling, diverse sangkor og misjonsforeninger. I mange år hadde vi også korttidsbarnepark her, som var åpen fra kl.10 til kl.14 fem dager i uken. Men dessverre har det meste av aktivitet uteblitt, da alderen på folk er blitt høy, og ikke yngre folk kommer til.

I dag er det bare formiddagstreff første og tredje onsdag i måneden som begynner kl. 11.30. Vi ønsker alle velkommen. Der har vi tale, sang, bevertning og utlodning. Formiddagstreffet blir satt inn i Fredriksstad

Blad under Vi møtes, dagen før formiddagstreffet.

Normisjonen ønsker å gjøre noe med dette. Er det noen som ønsker å starte noen aktivitet her, om det skulle være barnearbeid, ungdomsarbeid eller arbeid rettet mot voksne, styremøter eller lignende?

Det er også anledning å leie huset, lillesal eller peisestue til private arrangementer, for eksempel barnedåp, konfirmasjon, minnestund etter begravelser, bursdager eller lignende.

Det er god plass å dekke til 100 personer i storsalen.

Ønskes flere opplysninger, kan Jan Nicolaysen, tlf. 92059269 kontaktes.

Martin

Heidi

Roy

Inger-Lise

Toril

Hanne

Plutselig er stolen tom...

Vi som er igjen lærer oss å leve med minnene, men først kan det være godt å ta farvel.

FONUS
BEGRAVELSESBYRÅ

Telefon 69354020 • Alltid tilgjengelig • Østfold • fonus.no

FONUS
BEGRAVELSESBYRÅ

HYGGELIG HØSTFEST FOR PENSJONISTENE

Røde Kors

DEN ÅRVISSE OKTOBERFESTEN for de eldre har blitt en tradisjon hos Gressvik Røde Kors. I år fant begivenheten sted torsdag 13. oktober med ca. 80 gjester til stede.

Det var Besøktjenestens damer som sto for serveringen som besto av delikate selvsmurte smørbrød, kaffe og kaker. Trekkspillklubben underholdt med kjente melodier der gjestene sang med av full hals, og sangkoret Harmoni bidro med vakker sang.

Utlodning hører også med, og den store mengden gevinster gjorde sitt til at det ble mange fornøyde vinnere. Karene i Transportgruppa gjorde sitt til at gjestene som hadde behov for det ble brakt trygt både til og fra festen. Bildet viser et utsnitt av forsamlingen.

HØSTENS LOPPEMARKED

fant sted over tre dager i månedsskiftet september/oktober. Arrangementet krever stor innsats av medlemmene som medregnet opp- og nedrigging yter en hel ukes innsats med markedet. Styret i foreningen takker alle som medvirket til et svært hyggelig resultat.

NYE MEDLEMMER

Både Besøktjenesten og Transportgruppa har i den senere tiden fått et tilskudd av nye medlemmer – noe som er svært gledelig og viktig for foreningens videre utvikling. Vi ønsker alle de nye velkommen, og melder samtidig at vi svært gjerne tar i mot enda flere.

JULEMIDDAG FOR ENSLIGE PENSJONISTER

Vi minner om julemiddagen søndag 11. desember kl. 14.00. Interesserte kan melde seg på i telefon 69325920.

BLI MEDLEM I RØDE KORS

Det koster kr 300,- pr år

Kontakt vårt kontor på telefon 69 32 59 20

eller på epost: post@gressvikrodekors.no

HJELP OSS Å HJELPE

Hilsen Gressvik Røde Kors

TRIMHYTTA – SPRINKLET

Hytta på Sprinklet er åpen

hver søndag fra kl 10.00 – 15.00.

**VI ØNSKER ALLE HJERTELIG
VELKOMMEN TIL HYTTA OG
PANORAMATÅRNET!**

HØSTTAKKEFEST I ONSØY KIRKE 16. OKTOBER

Alle ble ønsket varmt velkommen til Høsttakkegudstjeneste i Onsøy kirke 16. oktober. Kirken var fantastisk flott pyntet av Elisabeth Ørmen fra Tommelisehagen og medhjelper Eilen.

Det var yrende liv på Høsttakkegudstjenesten denne dagen. Mange bidro til å gjøre dette til en spesielt flott fellesskapsopplevelse for både små og store.

Tommelisehagen

Hagedesign - hagetjenester - Gravearbeid - Dekorasjoner

Tlf 93 60 70 55

En spesiell takk til Tommelisehagen som var sterkt med å gjorde dette til en uforglemmelig Høsttakkefeiring.

To traktorer ble kjørt inn av vakre små barn da gudstjenesten begynte.

Kirken var pyntet med flotte dekorasjoner og detaljer på både døpefont, alterring, flygel og benker.

Lek og Drama levendegjorde Bibelfortellingen om Sakkeus. Denne gruppa er for 3.-7.-klasse og møtes i Onsøy kirke annenhver mandag.

LOCK-IN

I NOVEMBER BLIR det for første gang i Fredrikstad Lock-In kino. Det vil si at vi stenger masse ungdom inne i kinoen en hel natt for å se på film. Konseptet er prøvd ut i Sarpsborg til stor begeistring. Vi ønsker å gi ungdom en trygg og morsom opplevelse, en arena hvor de kan oppleve at kirken møter dem på en noe utradisjonell måte. Opplegget har vært gjort her i Fredrikstad før, da blant annet i Glemmen kirke, og da mest for ungdomsledere. I skrivende stund venter jeg enda spent på hvor mange som kommer, og dette er en del av forskjellige konsepter vi prøver og har prøvd, for å treffe fredrikstadungdom.

KRIK

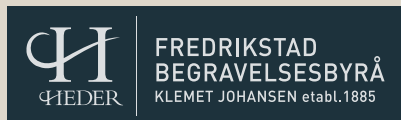
KRIK ER OPPE og går nå, og vi har nå nådd ut til 8. klassinger som er ivrig på å være med. Vi har KRIK annenhver fredag, med påfølgende after-KRIK. Vi har hatt godt oppmøte og har mange som er med og følger KRIK på Spond. I skrivende stund er det 59 stykker som følger med. En av de nye og spennende tingene vi gjør, er å invitere ungdommen med til Sarpsborg Bowling, hvor vi skal ha bowling og Lazertag. Slike spennende prosjekter kan vi gjøre takket være menighetsrådene.

NYTT KONFIRMANTKULL

VI HAR KOMMET i gang med nye konfirmantkull i begge menighetene. Vi kommer tilbake med mer om dette i neste blad.

For oss er enhver kontakt den viktigste

Veumveien 51, 1613 Fredrikstad | 69 31 30 62 | fredrikstadbeg.no
Roald Amundsensvei 61a, 1654 Sellebakk | 69 34 53 35 | fredrikstadbeg.no

Bilet's Rørleggerservice

Ole Martin Bilet

Tlf. 91 69 86 99

Email: olebile@online.no ● Gaustadveien 14, 1626 Manstad

Kjærrer Blomster

Koretveien 15, 1626 Manstad 69333364 - 41574710

Vi gir deg personlig veiledning i blomstervalget
i alle livets faser.

Tlf. 69 33 31 65
post@engelsvikenslipp.no

SELSKAPSLOKALER TIL LEIE

Bryllup, dåp, minnestund og merkedager
Kjøkken - plass til 50 personer

Kontakt: Svein Syversen 913 93 853

Telefon 69 33 46 62
Mobil 90 91 18 65

Salg og transport av
PUKK - SUBBUS - MATJORD

Åpningstider 06.30-15.30
Lørdagsåpent i sommerhalvåret 08.00-13.00

Renseanlegg for hus og hytter
Sørkilen 8, 1621 Gressvik

Tlf. 69 36 17 70

Rød Planteskole

Rett plante på rett sted!

Tlf. 69 32 87 62

steinarjohansen@roedplanteskole.no

GRESSVIK ELEKTRISKE AS

Mobil: 905 26 866
Tlf. 69 33 88 10
E-mail: post@gressvik.no

Postboks 159
Nordkilen 4
1520 Gressvik

Lunsj-Service

Vi leverer alt i catering og selskapsmat.

Snitter
Koldtbord
Spekemat
Tapas
Gryteretter
Baguetter
Lunsjbuffét

Lerkeveien 2, 1624
Gressvik - Ørebekk
bestilling@starina.no
www.starina.no

**Ørebekk
Fisk & Vilt**
tlf. 69 32 95 05

Benjamin Nordling

JØLSTAD

begravelsesbyrå
Fredrikstad og omegn

Et lokaleid begravelsesbyrå
Vaktelefon **69 130 130** (24t)
Farmannsgate 10
jolstad.no

Heidi Løkke Sletner

Svein Åge Johansen

Birgit Groth

Hans Kristian Helgesen

Einar Nilsen

Rørlegger med butikk
Tlf 69 32 94 89
Nordkilen 5, Gressvik

**HAUGETUN
CATERING AS**

Mat til hverdag og fest!

Vi garanterer topp kvalitet på våre
snitter, koldtbord, koldttallerkner,
tapas, kaker og varmretter.
Vi bringer gjerne!

Tlf. 69 36 27 50
E-post: catering@haugetun.no

Hjemmeside: www.haugetuncatering.no
Adresse: Haugetunvn. 3, 1667 Rolvsøy

BRØDRENE SKOGEN FISKEHANDEL A/S

- DET BESTE FRA HAVET SIDEN 1939 -

LIVETS GANG

Døpte, Onsøy kirke

Olivia Borge Malmo (konf.)
Billy Alexandersen Tvete-Berger
Emilian Valle Husvik
Henry Berg-Øverby
Ella Kaldal Tangen
(døpt i Glemmen kirke)
Julie Bøhn Jensen (døpt i Blekappellet)
Ella Marie Amundsen (døpt i Solli kirke)
Vilde Schanke Lundgren
Alfred Alexandersen Schanke
Johannes Tuven Østlie
Amalie Bye Grimrud

Døpte, Gressvik kirke

Gustav Aasheim-Hansen
Herman Molvig Leeber
Emilia Ringdal Måwe (døpt i Østre
Fredrikstad kirke)
William Johan Sandnes
Iben Koonings
Pernille Staaf Railo
Ingrid Vikerstrand
Olea Marie Omberg
Dexter Marius Finnson Jensen
Astrid Lilleng Femtehjell
Noah Ekroll

Viede, Onsøy kirke

Hankø kapell, 3. september:
Marte Grønstad og Fredrik Nilsen

Viede, Gressvik kirke

3. september:
Camilla Helene Rossver Fallang og
Marcus Bo Bengt Hildingsson

Døde, Onsøy menighet

Reidun Merethe Forsberg
Ole Kristian Johansen
Julie Karine Borge Hansen
Magnhild Karlsson
Gunnar Roar Finstad
Berit Synøve Nilsen Johansen
Astrid Oddbjørg Opstad
Birgit Vallestrand
Jan Ole Jørgensen

Døde, Gressvik menighet

Anne Sofie Isaksen
Synnøve Jensen
Sune Ingemar Andersson
Reidun Synnøve Lørdahl
Solveig Else Larsen
Karin Johanne Frost
Astrid Tindlund
Odd Verner Thorgersen
Paul Wiktor Dahlgren
Odd Frengstad

Gunnar Antonsen
Anni Louise Fensbekk
Frank Reidar Berg
Jan Gjerløw
Willy Torkilstad
Kjell Erik Trudvold
May Lisbeth Søråa
Bjørn Tore Schelderup
Berit Gaustad
Robert Andre Andersen

HVA SKJER I BYGDA?

VESTBYGDA BLANDA KOR, SAMMEN MED ONSØYJENTENE

ønsker velkommen til Adventskonsert den
27. november kl 17:00. Dirigent Sveinn Poppe jr.
Inngang kr 150,- . Barn under 12 år gratis.

Lørdag 3. desember kl 17.00

Onsøy kirkes gospelkor med band, og egne solister,
holder sin tradisjonelle julekonsert i Onsøy kirke.
Fri entré.

Søndag 4. desember kl 17.00

Onsøy kirke: Julekonsert med Lucia fra Vestbygda
ungdomsskole. Fri entre!

Søndag 4. desember kl 17.00:

Gressvik kirke: Julekonsert ved Margun Aasbrenn
og gjester. Julefortelling ved Henni Revheim.
Billetter kr 150,-, barn gratis. Overskudd vil gå til
Parkinsonforbundet.

Onsdag 7. desember kl 19.00

Gressvik kirke: "Jul med Fredriksstad Mandssanger-
forening og Brottungær".

Medvirkende: Fredriksstad Mandssangerforening,
Brottungær m/Kari Bjørke, Bjørnar Spydevold og
Bryggeriveiens Strengemusikk. Konsert til støtte for
Kirkens Nødhjelps arbeid i Ukraina.

Fredag 9. desember

Våre Hjems julebord på Gressvik menighetscenter

Søndag 11. desember kl 17.00

Gressvik kirke: Julekonsert med Gressvik kirkekor,
Sangkoret Harmoni og Mannskoret Skiold.
Andakt ved sokneprest Knut Ertzeid. Kollekt.

Søndag 18. desember kl 11.00

Gressvik kirke: Gudstjeneste med ni lesninger og
sanger, ved Gressvik kirkekor. Kenneth Angeland på
trompet.

➔ **Mandag 19. desember kl 18.00 og 20.00**
Gressvik kirke: «Odas jul» med Oda Gondrosen, gjester og band. Rød Barnegospel deltar. Billetter hos Fredrikstad kino.

JULEKONSERTEN

Onsøy kirke 21. desember kl 19.30
Renate Gjerløw Larsen, Cathrine Iversen, Morten Gjerløw og Alexander Hermansen – samt pianist Trond Gilberg. Sammen skaper de julestemning og musikalsk magi, høytidelig og uformelt på en gang. Her blir det gåsehud, tårer, latter og fellessang.

Skal man være garantert en plass bør man bestille billett på Fredrikstadkino.no (Kulturprogrammet)

Den samme konserten spilles i Kråkerøy kirke 22. desember kl 19.30.

MENIGHETSKALENDEREN

Søndag 27. november, 1. søndag i adventstiden
Gressvik kirke kl 11.00
Gudstjeneste med nattverd og «Lys våken»-deltakere.
Prest: K. Ertzeid.

Onsøy kirke kl 11.00
Gudstjeneste med dåp og nattverd.
Prest: L. Holm Johansen.

Søndag 4. desember, 2. søndag i adventstiden
Gressvik kirke kl 11.00
Gudstjeneste med dåp og nattverd.
Felles med Onsøy menighet. Prest: F.O. Brandvold.

Søndag 11. desember, 3. søndag i adventstiden
Onsøy kirke kl 11.00
Gudstjeneste, felles med Onsøy menighet.
Prest: K. Ertzeid.

Søndag 18. desember, 4. søndag i adventstiden
Gressvik kirke kl 11.00
Gudstjeneste med ni lesninger og sanger.
Gressvik kirkekor. Prest: K. Ertzeid.

24. desember, Julaften
Gressvik kirke kl 13.45
Julaftens gudstjeneste. Rød Barnegospel deltar.

kl 15.00 Julaftens gudstjeneste.
Sang ved Oda Bernhardsen.

kl 16.15 Julaftens gudstjeneste.
Sang ved Oda Bernhardsen.

Onsøy kirke kl 14.00
Julaftens gudstjeneste. Prest: L. Holm Johansen.

kl 16.00 Julaftens gudstjeneste.
Prest: L. Holm Johansen.

25. desember, Juledag
Gressvik kirke kl 11.00
Høytidsgudstjeneste, felles med Onsøy menighet.
Prest: K. Ertzeid.

26. desember, Stefanusdag/2. juledag
Gressvik sykehjem kl 11.00
Julegudstjeneste med nattverd. Prest: L. Holm Johansen.

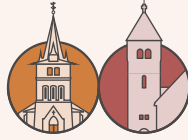
31. desember, Nyttårsaften
Onsøy kirke kl 16.00
Med ord og toner mot et nytt år. Prest: K. Ertzeid.

Søndag 8. januar, Kristi åpenbaringsdag
Gressvik kirke kl 11.00
Gudstjeneste med dåp og nattverd. K. Ertzeid.

Onsøy kirke kl 11.00
Gudstjeneste med dåp og nattverd. C. Peattie.

Søndag 15. januar, 2. søndag i åpenbaringstiden
Gressvik kirke kl 11.00
Gudstjeneste med dåp og nattverd.
Onsøy kirke kl 18.30
Gudstjeneste med hvilepuls. Nattverd. Åpen kirke fra kl 18.00. Mulighet for stillhet, bønn og lyttening.

Onsøy & Gressvik menigheter

MENIGHETSKALENDEREN

Søndag 22. januar, 3. søndag i åpenbaringstiden

Gressvik kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Onsøy kirke kl 11.00

Gudstjeneste med nattverd. Tårnagenter deltar.

Søndag 29. januar, 4. søndag i åpenbaringstiden

Gressvik kirke kl. 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Onsøy kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Søndag 5. februar, Såmannssøndag

Gressvik kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Onsøy kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Søndag 12. februar, Kristi forklarelsesdag

Gressvik kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Onsøy kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Søndag 19. februar, Fastelavenssøndag

Gressvik kirke kl 11.00

Fastelavensgudstjeneste.

Onsøy kirke kl 11.00

Fastelavensgudstjeneste med karneval.

Søndag 26. februar, 1. søndag i fastetiden

Gressvik kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Onsøy kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Søndag 5. mars, 2. søndag i fastetiden

Gressvik kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Onsøy kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Søndag 12. mars, 3. søndag i fastetiden

Gressvik kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Onsøy kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Søndag 19. mars, 4. søndag i fastetiden

Gressvik kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Onsøy kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Søndag 26. mars, Maria budskapsdag

Gressvik kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Onsøy kirke kl 11.00

Gudstjeneste med dåp og nattverd.

Følg gjerne med på www.kirken.no/gressvik og på kirkens annonse i Fredrikstad Blad. Endringer kan skje!

Vi ønsker alle en fredfull julehøytid og et godt nytt år! Redaksjonen sender en stor takk til alle som har bidratt i løpet av året. En spesiell takk til alle dere som bringer bladet ut til leserne!

DEN NORSKE KIRKE